

VENDIM
Nr. 57, datë 11.9.2013

**PËR MIRATIMIN E RREGULLORES “PËR KËMBIMIN E KARTËMONEDHAVE DHE
MONEDHAVE SHQIPTARE TË DËMTUARA”**

Në bazë dhe për zbatim të nenit 12, shkronja “a”, nenit 43, shkronja “c” dhe kreut V të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar; dhe të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, me propozimin e Departamentit të Emisionit, Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë

VENDOSI:

1. Miratimin e rregullore “Për këmbimin e kartëmonedhave dhe monedhave shqiptare të dëmtuara”, sipas tekstit bashkëlidhur këtij vendimi.
 2. Ngarkohet Departamenti i Emisionit në Bankën e Shqipërisë për zbatimin e këtij vendimi.
 3. Ngarkohet Departamenti i Marrëdhënieve me Jashtë, Integritetit Evropian dhe Komunikimit, për publikimin e kësaj rregulloreje në Buletinin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë dhe në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë.
 4. Me hyrjen në fuqi të kësaj rregulloreje, shfuqizohet udhëzimi “Për monedhat e dëmtuara dhe kriteret e këmbimit të tyre”, miratuar me vendimin e Këshillit Mbikëqyrës nr. 29, datë 30.3.1998.
- Kjo rregullore hyn në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

KRYETARI
Ardian Fullani

RREGULLORE
PËR KËMBIMIN E KARTËMONEDHAVE DHE MONEDHAVE SHQIPTARE TË DËMTUARA

KREU I
TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti

Objekti i kësaj rregulloreje është përcaktimi i kriterëve dhe procedurave për këmbimin e kartëmonedhave dhe monedhave shqiptare të dëmtuara dhe tërheqjen e tyre nga qarkullimi.

Neni 2
Baza juridike

Kjo rregullore nxirret në bazë dhe për zbatim të:
a) nenit 12, shkronja “a”, nenit 43, shkronja “c” dhe kreut V të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar;
b) ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, i cili këtu e më poshtë në këtë rregullore do të quhet “ligji për bankat”.

Neni 3
Subjektet

Subjekte të kësaj rregulloreje janë bankat dhe degët e bankave të huaja të licencuara për të ushtruar veprimtari bankare dhe/ose financiare në Republikën e Shqipërisë, në përputhje me licencën e lëshuar nga Banka e Shqipërisë.

Neni 4 **Përkufizime**

1. Për qëllime të zbatimit të kësaj rregulloreje, termat e mëposhtëm do të kenë këto kuptime:
 - a) “autoritete kompetente” janë autoritetet e zbatimit të ligjit në Shqipëri, të tilla si: Policia e Shtetit, prokuroria etj.;
 - b) “pajisje antivjedhje” janë pajisjet e instaluar në vendet e depozitimit ose mjetet e transportit të kartëmonedhave, të cilat në rast tentative për vjedhje aktivizohen duke çngjyrosur, njollosur me bojë ose dëmtuar kartëmonedhat në një shkallë të tillë, që i bën të papërdorshme në transaksione *cash*;
 - c) “pliko” është ambalazhi i mbyllur, i tillë: si zarf, kuti ose qese ku vendosen kartëmonedha ose monedha metalike.

KREU II **KËRKESAT PËR KËMBIMIN E KARTËMONEDHAVE DHE MONEDHAVE TË DËMTUARA**

Neni 5 **Kërkesa të përgjithshme për këmbimin e kartëmonedhave të dëmtuara**

1. Banka e Shqipërisë, në përputhje me procedurat e përcaktuara në këtë rregullore, këmben kundrejt vlerës së tyre nominale kartëmonedhat lekë të dëmtuara në rastet kur:
 - a) ekziston më shumë se 50% e sipërfaqes së kartëmonedhës;
 - b) ekziston jo më shumë se 50% e sipërfaqes së kartëmonedhës, por kartëmonedha, për arsye madhore që nuk varen nga përdoruesi, është djegur, përmytur apo dëmtuar dhe pjesët e munguara të kartëmonedhës janë shkatërruar plotësisht.
2. Aplikanti duhet të paraqesë një deklaratë me shkrim që shpjegon burimin e dëmtimit në rastin kur kartëmonedhat e paraqitura për këmbim janë të njollosura me bojë, të ndotura, të përmytura ose të dëmtuara në mbi 50% të sipërfaqes së tyre.
3. Në rastin kur ekziston jo më shumë se 50% e sipërfaqes së kartëmonedhës, përveç kërkesave të pikës 2 të këtij neni, Banka e Shqipërisë mund t’i kërkojë aplikantit paraqitjen e dokumenteve shtesë nga organet kompetente ose nga organet e pushtetit vendor, mbi burimin dhe rrethanat e dëmtimit.

Neni 6 **Kërkesa të përgjithshme për këmbimin e monedhave të dëmtuara**

Banka e Shqipërisë, në përputhje me procedurat e përcaktuara në këtë rregullore, këmben kundrejt vlerës së tyre nominale monedhat lekë të dëmtuara në rastet kur ekziston më shumë se 50% e sipërfaqes së monedhës.

Neni 7 **Refuzimi për këmbimin e kartëmonedhave ose monedhave të dëmtuara**

1. Banka e Shqipërisë do të refuzojë këmbimin e kartëmonedhave dhe monedhave metalike të dëmtuara në rastin kur ka dijeni ose ka arsye të mjaftueshme për të besuar se:
 - a) kartëmonedhat dhe monedhat metalike të paraqitura për këmbim janë të dëmtuara qëllimisht; ose
 - b) kartëmonedhat dhe monedhat metalike të paraqitura për këmbim janë përfituar si pasojë e kryerjes së një vepre penale.

2. Kartëmonedhat dhe monedhat metalike të dëmtuara qëllimisht do të konfiskohen pa kompensim dhe do të asgjësohen sipas procedurave të Bankës së Shqipërisë. Kartëmonedhat dhe monedhat metalike me dëmtime të lehta, të tilla: si shënime ose fjalë të shkruara, njolla, vrima apo grisje të lehta, gërvishje apo deformime të lehta etj., nuk do të konsiderohen si të dëmtuara qëllimisht.

3. Kartëmonedhat dhe monedhat metalike të klasifikuara sipas shkronjës “b” të pikës 1 të këtij neni do të kualifikohen për këmbim vetëm nëse pas verifikimit me autoritetet kompetente përcaktohet se burimi i kartëmonedhave të paraqitura është i ligjshëm.

Neni 8

Kartëmonedhat ose monedhat e dëmtuara qëllimisht

1. Kartëmonedhat ose monedhat e formuara nga bashkimi i dy ose më shumë pjesëve nga kartëmonedha ose monedha të ndryshme do të konsiderohen si kartëmonedha ose monedha të dëmtuara qëllimisht.

2. Kartëmonedhat ose monedhat e cilësuar si të dëmtuara qëllimisht, sipas pikës 1 të këtij neni, do të konfiskohen pa kompensim dhe do të shkatërrohen sipas procedurave në Bankën e Shqipërisë.

Neni 9

Kartëmonedhat e dëmtuara nga pajisjet e sigurisë ose pajisjet për trajtimin dhe shpërndarjen e kartëmonedhave

1. Banka e Shqipërisë, në përputhje me procedurat e përcaktuara në këtë rregullore, këmben kartëmonedhat lekë të dëmtuara nga pajisjet antivjedhje ose pajisjet për trajtimin dhe shpërndarjen e kartëmonedhave.

2. Në rastin e këmbimit të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni zbatohen kërkesat e mëposhtme:

- a) kartëmonedhat duhet të paraqiten për këmbim në grupe prej 100 copë kartëmonedhash, me kusht që shuma e kartëmonedhave lekë të paraqitura të jetë e mjaftueshme për të formuar grupe të tilla;
- b) aplikantët duhet të paraqesin një shpjegim me shkrim mbi shkakun dhe natyrën e dëmtimit.

KREU III

KËMBIMI I KARTËMONEDHAVE DHE I MONEDHAVE TË DËMTUARA

Neni 10

Dorëzimi për këmbim i kartëmonedhave dhe i monedhave të dëmtuara

1. Kartëmonedhat dhe monedhat e dëmtuara dorëzohen për këmbim në sportelet e subjekteve, së bashku me kërkesën për këmbim të plotësuar sipas aneksit 1, bashkëngjitur kësaj rregulloreje, si dhe kur është e zbatueshme, çdo dokument tjetër të nevojshëm për përcaktimin e burimit dhe rrethanat e dëmtimit të tyre.

2. Subjektet dërgojnë në Bankën e Shqipërisë, në pliko të mbyllur, kartëmonedhat e dëmtuara së bashku me kërkesën për këmbimin e tyre, jo më vonë se 10 ditë pune nga data e plotësimit të kërkesës nga klienti.

Neni 11

Këmbimi i kartëmonedhave dhe i monedhave në sportel

1. Subjektet, pavarësisht përcaktimeve në pikën 2 të nenit 10 të kësaj rregulloreje, këmbajnë në sportel kundrejt vlerës nominale kartëmonedhat me dëmtime të lehta, të tilla si: shënime ose fjalë të shkruara, njolla, vrima apo grisje të lehta etj.

2. Kartëmonedhat e këmbyer, sipas pikës 1 të këtij neni, dërgohen në Bankën e Shqipërisë së bashku me kartëmonedhat e tjera të rezultuara të papërshtatshme për qarkullim nga procesi i përpunimit.

Neni 12

Këmbimi i kartëmonedhave dhe i monedhave në Bankën e Shqipërisë

1. Kartëmonedhat dhe monedhat e dëmtuara administrohen në Departamentin e Emisionit pranë Bankës së Shqipërisë.
2. Banka e Shqipërisë, brenda 30 ditëve pune nga administrimi i plikove, kryen vlerësimin e kartëmonedhave ose monedhave dhe në përfundim të procesit përcakton sasinë e kartëmonedhave ose monedhave që përmbushin kriteret për këmbim.
3. Vlera e kartëmonedhave dhe monedhave që përmbushin kushtet për këmbim i kalohet personit që i ka dorëzuar nëpërmjet kreditimit të llogarisë së subjekteve.
4. Subjektet sigurojnë që vlera e kartëmonedhave ose e monedhave të këmbyerë t'i kalohet menjëherë personit që i ka dorëzuar.

KREU IV
DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 13

Dispozitë kalimtare

Kartëmonedhat ose monedhat e dëmtuara të dërguara, për këmbim përpara hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje dhe që pas hyrjes në fuqi nuk janë shqyrtuar akoma, do të trajtohen sipas dispozitave të kësaj rregulloreje.

Neni 14

Masat mbikëqyrëse dhe ndëshkimore

Banka e Shqipërisë, në rast të mosplotësimit nga subjektet të detyrimeve të kësaj rregulloreje, zbaton masat mbikëqyrëse dhe/ose ndëshkimore të parashikuara në ligjin për bankat dhe në aktet e tjera nënligjore në zbatim të tij.

Neni 15

Dispozitë e fundit

Aneksi bashkëlidhur kësaj rregulloreje është pjesë përbërëse e saj.

ANEKSI 1

KËRKESË

PËR KËMBIMIN E KARTËMONEDHAVE DHE E MONEDHAVE METALIKE
TË DËMTUARA

Emri		
Mbiemri		
Adresa		
Data		
Numri i telefonit		E-mail

(Vlera për këmbimin)	Prerjet	Copë	Vlera totale	Për Bankën e Shqipërisë
	1 lek			
	5 lekë			
	10 lekë			
	20 lekë			
	50 lekë			
	100 lekë			
	200 lekë			
	500 lekë			
	1000 lekë			
	2000 lekë			
	5000 lekë			
Totali				

Lutemi jepni të gjitha detajet e dëmtimit të kartëmonedhave/monedhave:

Firma e aplikantit: _____

Data : _____